

Ca-nostra

EPOCA SEGONA
ANY V : NÚM. 38

REVISTA D'INCA QUINCENAL
DIA 19 de Maig 1923

Redacció i Administració
Murta, 5.-Inca.

CAL IMITAR A CATALUNYA

Devant les passades eleccions els únics qui nos resulten simpàtics, són els regionalistes de Catalunya, qui, malgrat les coaccions dels governants, han sabut conservar els seus distrits.

Això ens deïen uns amics que mai són estats devots del cata'anisme; i efectivament és així.

La educació política i patriòtica que els homes de la Lliga han sabut infiltrar el poble català ha fet que un govern que per tot arreu ha fet maig per treure a tot ultranca la majoria, no ha pogut prosperar dins un poble de enlairats ideals i fondos sentiments patriòtics.

Si en tot Espanya els homes honrats i de l'orde sabien imitar les organitzacions de la Lliga, altra seria la sort de la pàtria gran. Si en totes les regions sabessen enviar al Parlament representants de sa terra, com fa Catalunya, els partits no porien imposar-nos representants del caciquisme perturbador, ni aquests cuners que només serveixen per sostenir els governs i llurs ambicions i oligarquies.

Però lo més admirable de Catalunya és, que estant sa gran urb en un estat casi revolucionari amb ses vagues obreres i en sos pistolers i atentats, encara els homes de l'orde han sabut aglapir un triomf esclatant i una majoria consoladora.

Ara, els parlamentaris catalans, diputats i senadors, responent a son esperit de enteresa i independència, han acordat no acceptar cap lloc en les comissions de les presents Corts per hostilitat a un govern que tanta guerra ha fet a Catalunya; i altres acorts que faràn públic a l'hora oportuna.

Ah, si tots els pobles fossen així! Es veritat que en altres punts d'Espanya hi ha agrupacions i capdeventers que s'han esforçat per aportar el triomf a les dretes; però sens resultats satisfactoris per falta de preparació remota i per trobar-se amb un cens sense idealismes, inconcient dels deures electorals envers Deu i la pàtria, i sols venals a la pesseta i als funests acomodadismes.

Cal imitar els catalans amb les seves organitzacions. Cal formar la joventut amb els mateixos estimulants dels deures socials que la Lliga ha emprat. Això és: una gran cultura, una gran amor a la Religió i a la nostra terra, a la nostra llengua i tradicions, a les nostres costums i a les coses belles nostres; amb una paraula, fer homes d'un regionalisme integral.

EN DANIEL

Sols la falsa humilitat
vol el talent enterrat.

Ni lloança cercaràs
ni el bon nom refusaràs.

L'ANYORANÇA

A les fontetes cap ovella
s'atura a beura. Oh! maravella
de fonts, salvació del viure muntanyoll!
Fonts primes d'or, mig escondides,
fonts grasses, blanques i florides,
per les marjades beneïdes!...
Oh! font dels grans silencis, oh! *Font del rosinyoll!*

Font rotja i Font de caderneretes,
que perfumau fresques voreres
de menta i de vidauba! Oh delitós senglot
del degotís de *Ses marjades,*
dins un penyal gelat! Oh fades,
que haveu les aigües saludades
de aquella *Font de Bàlitx,* que té llecor de tot.

d'engrut tapada i de valzia,
devall l'omar que s'hi congria,
oh! font dels vells gerrers que anaven a Tuent
i a Sa Calobra a fer celada
de moros... i ara reglada
p'els safraigs plens, vessa gelada
per alt, i engreixa un hort on tot és bo i olent...

Oh! fonts! oh fonts de maravella,
que Deu vos guard! Ni una ovella
s'acosta a beure perquè senten l'estray dels cans...
Finava ja l'aplagadissa,
i al punt rompé una giscadissa
de dones, perquè la *bardissa*
dels bous saltà una vaca ab ulls espiratjants.

ANDREU CAIMARI, PVRE.

De «L'Aplega de les ovelles».

Cronica d'Inca

Dia 6 de maig.—A Sant Domingo es celebren les coranthes del Rosari Perpetu amb una solemnitat ben extraordinària. Els tres vespres heu predicat el M. I. Sr. D. Jaume Espases, Canonge de la Seu. A la missa major d'avui ha cantat la partitura del Mestre Cicognani L'Harpa d'Inca, i ha predicat el mateix Canonge Espases sobre la festa de la Rosa.

La Rda. Comunitat parroquial els tres

dies hi ha fets els actes de chor, no faltant el darrer, les solemnes matines.

A la conclusió va assistir-hi l'Ajuntament presidit pel Batle, Sr. Morey.

No sabem per què degueren fer dos sermons en mallorquí i dos en castellà, no creïm que fos per major solemnitat. De totes maneres, hi ha que alabar el Rector d'aquella pobre església Mn. Aguiló, per la solemnitat que sap donar a les seves festes.

—An els Jocs Florals de Barcelona, que se celebren avui, el nostre compatriota Mn. Andreu Caimari ha obtingut, per la seva poesia «Temps de sembrar», el primer accésit a la viola d'or que ha guanyada el Patriarca de la literatura catalana Mn. Collell, canonge de Vich.

Felicitam l'amic Poeta pel nou lloret obtingut en noble lluita de l'esperit.

Dia 10.—Com cada any, el dia de l'Ascensió del Senyor, es fa la festa del Sancrist, miraculosa imatge que se venera a la nostra Parròquia amb creixent devoció del poble. La capella parroquial heu cantà la «Misa secunda Pontificalis» de Mn. Perossi, i predicà el Rnt. Pare Gaspar de San Felip Neri, un bellíssim panegíric.

Tots els anys el capvespre no podem resistir de no anar a sentir cantar els gois del Sancrist que davant son altar canta la Comunitat de preveres, mentre es fa la adoració. No tenen res de particular, artísticament, aqueis gois; però sa tonedeta llisa sobre la lletra de l'història dels sùors miraculosos, que retreu l'estat social i la fàisior dels antics, té un no sé què de religiositat, d'antigor i de saba nostra, que, el poble que també els canta, s'hi troba compungit i totes les veus tenen amorositat. Al Cronista no sabria que li faltaria si no anàs el dia de l'Ascensió an aquest acte pietós d'homenatge i adoració.

Dia 15.—Heu ha una grossa desgràcia an el carrer del General Luque, a una casa anomenada can Nyam. El fill de la família, Miquel Ramis Seguí, treballava a un pou sec que feien al costat de sa bassa, d'uns quatre metres de llargària. Quand obria un forat per posar en comunicació la bassa amb el pou, li investiren uns gassos asfixians tant forts que caigué dins aqueles inmundícies sens donar senyals de vida. Per treurer-lo heu amollaren, fermat, el soldat Juan Dalmau, de València, i abans d'arribà a baix també quedà entabanat,

tenguent que estirà la corda per salvar-lo.

Amb això un obrer de la Fàbrica de teixits de can Ensenyat, en Juan Roig Torres, (ervissenc), diu que ell no li fan res les olors fortes i, temerariament, s'hi amolla totsol i també queda asfitxiat, sens tenir medis de treurer-lo per no estar fermat, quedant mort allà. Un tercer prova d'entrar-hi, en Ramón Figuerola Grau, que tengueren que treure enseguida.

Quan enmig d'aquest trastorn i atarullament arriba D. Jaume Ensenyat, imposà un poc de serenitat, oposant-se que ningú entràs el pou per esser morts els dos homes que hi ha dedins, evitant aixís noves desgràcies. Los hagueren de treure amb rempins.

Acudí an el lloc del sucés el Coronell Sr. Esteve amb una partida de soldats per prestar auxili i orde a la gentada que acudia allà, i ordenà que fos transportat al Corté el soldat Dalmau, que estava greument entabanat.

Poc temps després se presentà el Jutjat a fer les diligències que són del cas.

Se presenciaren escenes horripilants i tristíssimes en les famílies dels morts essent un dia de dol per la Ciutat.

El «Salón Moderno» que tenia anunciada una funció la suspengué en senyal de condol.

Dia 17.—Per celebrar se l'aniversari del naixement del Rei, per primera vegada hi ha una recepció davant el Coronell Sr. Esteve que ostenta la representació real. Hei compareixen els majors del Regiment i de la Zona de Reserva, l'Ajuntament presidit pel Sr. Morey, el Jutjat, una comissió de la Creu Roja i altres entitats.

—La afició al futbol a Inca augmenta una cosa de no dir. Existeixen tres camps de batalla. El de can Simó que està a la carretera de Santa Margalida; el de La Constància, dins el Blanqué de can Ripoll; i el de la Congregació Mariana.

No passa diumenge que no se facin partides ja entre els tims inquers, ja entre altres de fora. Regularment les lluites futbolistes sempre es despleguen dins un caràcter amistós.

—L'anyada de nostros camps, enguany, se presenta bona. Els pagesos diven que si el temps no ho desbarata culliràn paia i grà. Els favars si que estan un poc tudats de rovei degut a les pluges passades. Deu la deixi arribar a port. —EL CRONISTA.

Bolletí de L'HARPA D'INCA

Durant els dies sants de la corema, la nostra entitat choral, prengué part en algunes funcions litúrgiques amb aquella espiritualitat que anima tots els seus actes.

El Dijous sant an el solemne i pietós acte del Lavatori que se va fer a la Parròquia, interpretà els grandiosos motets d'En Victòria, «Mandatum novum» «Domine, non sum dignus» «Jesu dulci.» Dins la serenitat de l'hora les frases victorianes eren d'una faisor corprenedora que trasportaven l'ànima a compungiments espirituals.

Per iniciativa pròpia l'Harpa d'Inca volgué tributar a Jesús Sagramental un obsequi amorós, anant a visitar totes les nostres esglésies per cantar davant els Monuments les antifones dites de la diada.

Aquest acte de l'Harpa va esser ben vist i alabat de tothom per venir a augmentar el fervor religiós d'aquella nit memorable i constituir com una segona processó per la moltitud de gent que'l seguia a visitar els Monuments.

El Divenres Sant, després del sermó de la soletat de Maria, va cantar la partitura del Stabat, del Mestre Tartini, alternant amb el clergu parroquial.

—Per la festivitat de la Mare de Deu del Roser, a Sant Domingo, tornà cantar la missa de Santa Cíclia del Mestre Cicognani.

Ara, per la segona festa de Pasco Granada té el compromís d'anar a Binisalem per donar un concert, i creim que la seva anada an aquell poble serà un éxit.

El darrer diu nenge d'aquest més, anirà a Santa Margalida a pendre part amb una festa religiosa i, segurament, també cantarà en alguna casa social. Finalment ha de cantar per la solemnitat del Corpus Christi a la nostra Parròquia.

AJUNTAMENT

Desde nostra derre'a cròniqueta, el Consistori d'aquesta Ciutat s'ha reunit quatre vegades, essent de notar la poca concurrència de regidors.

Les sessions de 19 i 26 d'Abril i la de 3 de Maig corrent tengueren poc interès, per haver caigut en temps d'eleccions, aplantant-se per aquest motiu la discussió de tota classe de comptes.

Sols interessa fer constar que, entre les distintes instàncies de que se donà conta, n'hi havia una de la Junta de la Creu Rotja demanant permis per fer una rifa, que no fou autorizada, i que el conseller Rayó se queixà an el Sr. Batle per dos fets: haver permès sa rifa de lloróns, en el carrer Major, durant tres dies, i haver autorisat la construcció d'unes parets a Son Amonda, sens tenir en conte el projecte de plà general format per l'enginyer Sr. Mateu.

La sessió del darrer dijous, 17 del corrent, ja fou més laboriosa: durà dues hores.

Aprovada l'acta de l'anterior, se donà conte de totes les entrades i sortides de fondos durant el darrer any econòmic, acordant-se, a prepos-ta del citat regidor, publicar dita relació per medi de fuies impresses.

També se donà lectura a una partida de relacions de jornals de picapedres, peóns i carros efectuats en el carrer d'Antoni Fluxà, acordant-se passin a estudi de la Comissió d'Hizenda.

Els senyors Pujades i Rayó interesaren del Sr. Batle que fassé posar a un matex lloc tótes les taules dels carnisses que no caben devall la carnisseria, evitant estiguen a llocs preferents, com la plassa Major. El Sr. Morey prometé atendre dita petició.

Els Srs. Pujol i Pujades propossaren que l'Ajuntament compri una bomba per treure els líquids pestilents de les basses i pous negres, a fi de que no se repetesquen desgràcies com la de dimars, i que'l President convoqui la Junta local de Sanitat per tractar dels medis de fer desaparexe els punts d'infecció que tenim diris Inca. S'acordà que informi dita Junta.

El Sr. Rayó denuncià que se construex una casa, sense fer xaflán als cantons com té acordat el Consistori desde fá temps, protestant, no contra el propietari, sinó contra la Comissió d'Obres que li donà permis.

El Sr. Pujades preguntá si l'Ajuntament havia autorisada l'obra denunciada, contestant que no el Sr. Morey, i a les hores replicà el primer que, tant el Sr. Batle com els vocals de la nombrada Comissió, usurpen els drets de l'Ajuntament, quant donen permisos com el citat faltant a les normes trassades per la Corporació, única competent per determinar les tirades dels carrés i plasses.

El Sr. Morey volguent justificar sa actuació fé divagacions promoguent-se una violenta discussió que no se pot resumir en el poc lloc de que disponem.

Publicacions Rebudes

—L'Aplega de les Ovelles, de Mn. Andreu Caimari. (Es el poema guanyador de la *Englantina d'or* an els Jocs Florals de Barcelona de 1922 publicat en un pulcre follet).

—Fr. Andrés de Palma de Mallorca O. M. Cap.—La antigua Biblioteca de los Capuchinos de Mallorca, Apuntes para ilustrar su Historia (De Estudios Franciscanos, mms. diciembre de 1920 y enero y mayo de 1921. *Y Apéndice*).

—Bartolomé Pascual Marroig Pbro.—El Rdm. Señor Don Juan Campins Barceló, Obispo e Hijo ilustre de Mallorca. Discurso leído en el salón de sesiones del Excmo. Ayuntamiento de Palma, dia 31 de diciembre de 1921.

—Sermó de la conquista de Mallorca per Mn. Andreu Caimari, Pre. i Catedràtic del seminari, predicat l'any 1920.

—Guillem Colom—Aguiles. Poema en VII cants.

—Carta Pastoral del Ilmo. y Rdm. Dr. D. Gabriel Llompart y Jaume Obispo de Gerona (1923) (Esta escrita en castellà i català).

—Un sol cor—Caja de Ahorros y Montepio de La Puebla, fundado en 1906. Memoria leida y aprobada en Junta General, celebrada el dia 10 de Febrero de 1923, bajo la presidencia de D. Juan Sabater Cladera.

La Revista quinzenal *Ca-Nostra* surt tots els primers i tercers dissaptes de mes. Preu: dues pessetes cada any.

FLORS DE ROELLES

Aplec de poesies per Miquel Duràn Seu-rina.—Es troben en venta a les llibrerias de Ciutat, a la de Verdaguer de Barcelona, Rambla del Centre, 5, i en aquesta, de l'Autor, Inca.

Tip. Duràn.—INCA.